

Lieve mensen,

Als je als burgemeester na ruim vijftien jaar met opgeheven hoofd en via de voordeur vertrekt dan ben je een gezegend mens. Dat het hier ook nog eens op deze manier gebeurt, zegt veel over Laren. Dit heerlijke dorp.

Ik heb me de afgelopen weken gerealiseerd hoe belangrijk het is om zo nu en dan in het leven ' te vertrekken' . Vertrek geeft namelijk betekenis aan de dingen die je hebt gedaan en over de wijze waarop.

En het geeft inzicht in hoe belangrijk persoonlijke relaties zijn. Afgezien van familie en vrienden, waarvan ik het erg fijn vindt dat jullie dit willen meebeleven, heb ik vrijwel met iedereen in deze zaal een eigen lijntje *en* zaken tot stand gebracht. Jullie zijn met velen. Kun je nagaan hoeveel netwerk een mens opbouwt.

Over de betekenis van dit afscheid: de jaren overdacht zoek ik altijd die plekken waar iets aan de hand is, waar het écht gebeurt, waar energie voor ontwikkeling zit en de wilsinzet om iets daadwerkelijk tot stand te brengen.

En persoonlijk hecht ik zeer aan een veilige omgeving voor mijzelf en voor de ander. Je moet vrijmoedig kunnen spreken en de lastige vragen kunnen stellen.

Plekken van energie zijn hier volop te vinden. In het dorp, de Regio, in Tergooi, het GNR en talloze particuliere initiatieven. Wat heb ik bijvoorbeeld de afgelopen jaren niet geweldig samen kunnen werken met het jonge ambtenarenkorps in de regio? Het *dreamteam* van de directeur: Igor Meeuwisse. Wat zal ik jullie missen en wat zijn we in dit gebied gezegend met jullie talent.

Als je mijn carrière in Laren overziet dan zitten er pakweg drie fasen van vijf jaar in. De eerste periode heb ik mij volledig gericht op Laren, toen kwam de oprichting en implementatie van de BEL en in de laatste periode heb ik ca. 70% van mijn werktijd geïnvesteerd in de regio. Drie elk voor zich boeiende periodes waarin ik het vak leerde beheersen, het avontuur van de BEL mee

vorm mocht geven en tenslotte -laat ik het in welertermen uitdrukken- heb ik *als meesterknecht* geprobeerd te werken voor de regiovoorzitter Pieter Broertjes.

Op den duur was ik een soort vliegende keep die op allerlei dossiers zat: de gemeenschappelijke meldkamer voor Midden-Nederland, de fusie van de Veiligheidsregio's Flevoland en Gooi & Vecht, de zware ondermijnende criminaliteit, de ontwikkeling van het GNR, Naarden Buiten de Vesting en de showcase Muiden, de energie- en grondstoffen transitie in de Metropool Amsterdam. Stuk voorstuk razend interessante onderwerpen die voor een deel ook de toekomstagenda van het gebied vormen.

Gisterenavond, toen ik afscheid nam van mijn partijgenoten, heb ik een aantal ambities genoemd. De revitalisering van het plasseengebied bij Loosdrecht; de versterking van het Goois Natuurreservaat als groene drager van het gebied; de energietransitie naar een gasloos tijdperk; de verdere ontwikkeling van het Mediapark naar een *dynamische media community* en de duurzame bereikbaarheid van het gebied. Diep in mijn hart hoop ik ook dat de oude Gooise Stoomtram in een nieuwe gedaante van light rail wordt geherintroduceerd. Het format ligt nog steeds op de plank!

Maar nu wordt het tijd om iets over dit geweldige dorp te zeggen.

Wees eens eerlijk: wat dacht u toen u dit vernieuwde Singer binnenstapte? Hoogstwaarschijnlijk hoe krijgen ze dat hier voor elkaar? Welk dorp van 11.000 inwoners permitteert zich de allure om een theater van deze kwaliteit van de grond te tillen? Welnu: het antwoord ligt in het besef van identiteit. Als particulieren samen 13 miljoen euro op tafel leggen om de bouw van dit theater mogelijk te maken, tonen zij daarmee *de kracht van deze gemeenschap en hun trots op dit dorp*.

En daar wil ik het nu met u over hebben: identiteit en trots.

Ik weet niet of u de boeken kent van de Amerikaans-Engelse auteur Bill Bryson. Een bestseller van hem is 'The lost continent', het verloren continent. Na een decennium in Engeland te hebben gewoond reist Bryson met zijn oude Chevrolet Chevette 14.000 mijlen door de Verenigde Staten op zoek naar het dorp van zijn jeugd. Hij geeft het de mythische naam Amalgan.

Gaandeweg de trip komt hij tot de onthutsende ontdekking dat dat dorp uit zijn dromen nergens meer bestaat en ten onder is gegaan aan een nachtmerrie van hebzucht, uniformiteit, onwetendheid en vervuiling. Hij schrijft: *'a lookalike strip of gas stations, motels and hamburger outlets populated by lookalike people with a penchant for synthetic fibres'* (een onafgebroken rij verkooppunten van benzinstations, motels en hamburgertenten bevolkt door lookalike mensen met een voorliefde voor synthetische vezels). Byron is een vreemde geworden in eigen land.

The lost continent is een belangrijke inspiratiebron geweest voor mijn werk hier in Laren. Want toen ik hier in 2002 aankwam, trof ik nog een echt dorp *hoe het ooit is bedoeld*. In zijn schoonheid, kleinschaligheid, groene waarde, veiligheidsbeleving en tradities. En daarmee was duidelijk wat me te doen stond. Handelen in de lange lijn van de traditie en tegelijkertijd bewaken dat de oude waarden voortdurend nieuwe impulsen zouden krijgen.

Maar dat zijn abstracte woorden die niet meer dan een intentie aangeven. Het gaat er natuurlijk om dat ze inhoud krijgen in beleid en in voorbeeldprojecten die inspireren. Laat ik van beide een voorbeeld noemen.

Beleidsmatig is de realisering van *het beschermd dorpsgezicht* fundamenteel belangrijk geweest. En een bijvoorbeeld van uitwerking is *de ontwikkeling van het Postiljonplan* in de architectuurtraditie van dit dorp, inclusief passende detaillering, materiaalgebruik en een ontroerend mooi kunstwerk van Marthe Röling. Beide zijn ruimtelijke verschijningsvormen.

Maar de ziel van een dorp zit eigenlijk nog een slag dieper.

Toen onlangs de nestor van de gemeenteraad, Ernst Wortel, overleed, heb ik gezegd: "Ernst hield zielsveel van Laren en begreep als geen ander dat *de innerlijke samenhang van de gemeenschap* voor een mens heel kostbaar is. Dit dorp gaf hem *de geborgenheid en erkenning* waarnaar hij als mens hunkerde. Vergelijk het met de metafoer die Wim Sonneveld in zijn 'tuinpad van je vader' hanteerde. Die vertolkt het diepe menselijke *verlangen naar vertrouwdheid en geborgenheid*".

Welnu: dit dorp heeft mij altijd uitgedaagd om die kostbare ziel te zoeken.

Die zit al eeuwenlang in de Erfgooiers die van generatie op generatie gewend waren om hun erfgoed te delen en collectief te denken.

Die zit in gemeenschappelijke actie zoals het opknappen van het dorp voor Sint Jan en de Getuigenis op Straat tijdens de unieke processie.

En die zit in de bereidheid om werkelijk aandacht te hebben voor mensen in kwetsbaarheid. Ik ben er trots op dat dit dorp tot vier keer toe de bereidheid toonde asielzoekers op te vangen. En ik ben er trots op dat vele honderden inwoners zich hier dagelijks vrijwillig bekommeren om hun buurman of buurvrouw als die in de hoek zit waar de klappen vallen.

Een sociaal dorp kan kwetsbaarheid in de gemeenschap aan en handelt daarbij *'meer dan netjes'*.

Ik heb naar vermogen geprobeerd om mijn eigen bijdrage te leveren aan de collectiviteit. Door aanwezig en aanspreekbaar te zijn maar ook door particuliere tijd te investeren. Toen ik door kreeg dat in het dorp nog veel onverwerkte pijn was omtrent de Tweede Wereldoorlog ben ik samen met Ineke Hilhorst en Teun Koetsier het verhaal van de oorlog gaan documenteren. Ik hoop oprecht dat met *Schieten op de Maan* en de om *De Slag Bergstichting* het onderwerp nu op een helende manier bespreekbaar is geworden.

Bij mijn afscheid heb ik aandacht gevraagd voor het oudste stenen gebouw van dit dorp: de Johanneskerk. Die bestaat in 2021 vijfhonderd jaar en verdient op het schild geheven te worden. Zij vormt een belangrijk icoon van de traditie, eert op haar vieringsbalk Sint Lambertus, de patroonheilige van de schaapherders en verbindt de protestantse en rooms-katholieke tradities. Het is daarmee een symbool van verzoening. U heeft ter gelegenheid van mijn afscheid tot dusverre € 6570.- gedoneerd. Dat noem ik de kracht van de gemeenschap. Héél erg bedankt.

Lieve mensen, wees alsjeblieft zuinig op dit dorp. Koester de rijke binnenkant.

Ik sluit af met een laatste onderwerpje. De organen die mij in al die jaren hebben gelegitimeerd: de gemeenteraad en mijn persoonlijke staf.

Dat Laren een stabiel politiekbestuur kent, heeft alles te maken met politici die zich bewust zijn van hun rol, positie en verantwoordelijkheid.

Ik heb met hen altijd getracht de *Code voor goed Openbaar Bestuur* te bewaken. Dat zijn zeven beginselen van deugdelijk overheidsbestuur: openheid en integriteit, behoorlijke contacten met burgers, participatie, doelgerichtheid en doelmatigheid, legitimiteit, lerend en zelfreinigend vermogen en verantwoording.

De bevolking moet haar bestuur ervaren als een onkreukbare bondgenoot die zich *zonder onderscheid des persoons en op basis van zorgvuldige afweging van belangen* inzet voor het Algemeen Belang.

Welnu, ik heb het altijd openhartig over deze beginselen kunnen hebben. Ik heb mij door de gemeenteraad gesteund gevoeld, ook als ik erg streng was of eens een keer de plank volledig missloeg. De wijze waarop ik afgelopen woensdagavond na zoveel jaren afscheid mocht nemen van mijn raad en college heb ik als een groot geschenk ervaren.

Rest de staf: de gemeentesecretaris en griffier, de beleidsregie, het bestuurssecretariaat en de bodediensten. Zij zijn altijd het fundament van mijn functioneren geweest. Er gebeurt in de politiek zoveel dat het voortdurend piept en kraakt en dat moet je elkaar vasthouden. Wat heb ik geluk gehad met jullie. Onmetelijk veel dank daarvoor.

Maar voor nu geniet ik met volle teugen van dit moment. Dat jullie allemaal zijn gekomen beschouw ik als een fenomenaal cadeau en een groots geschenk dat niemand mij ooit meer kan afnemen. Dankjewel!

Kiki en ik gaan nu verder. Een nieuw avontuur -Bloemendaal!- tegemoet.

Laren, 1 september 2017